

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Кафедра слов'янських мов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стилістика і культура польської мови

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*

Освітня програма: *Польська мова і література, англійська мова*

Спеціалізація (за наявності): *035.033 Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша - польська*

Спеціальність *035 Філологія*

Галузь знань: *03 Гуманітарні науки*

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол No 11 від “20” червня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	М е т о д и к а в и к л а д а н н я п о л ь с ь к о ї м о в и
Викладач (і)	Б у с і л о С а м а н т а Е л ж б е т а
Контактний телефон викладача	+38034 259 60 63
E-mail викладача	samanta.busilo@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	кредити ЄКТС: 6 , год. 60 + 120
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://classroom.google.com/c/NjIwOTM5NDY1OTg0?c.jc=ubnw7ux
Консультації	

2. Анотація до навчальної дисципліни

Przedmiotem nauczania są podstawowe zagadnienia z zakresu stylistyki oraz kultury języka polskiego. Treści obejmują zagadnienia praktycznej stylistyki, w tym pojęcia stylu i norm stylistycznych, odmian językowych i stylistycznych polszczyzny, kanonów stylu komunikacyjnego, funkcji środków stylistycznych, kompozycji pism użytkowych i szkolnych form wypowiedzi, a także normy potocznej i wzorcowej w języku polskim oraz etyki i estetyki językowej.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Celem nauczania przedmiotu jest zwrócenie uwagi na funkcjonalne i stylistyczne zróżnicowanie współczesnej polszczyzny, podnoszenie kompetencji językowej słuchaczy w zakresie poprawności stylistycznej, zorientowanie w zagadnieniach praktycznej stylistyki, m.in. stylistycznych odmianach języka polskiego, użytkowych gatunkach wypowiedzi i środkach stylistycznych. W toku kursu studenci poznają również podstawowe wymogi dotyczące form wypowiedzi stosowanych w szkole oraz w dyskursie naukowym w odmianie akademickiej, kanonów stylu komunikacyjnego, funkcji środków stylistycznych, kompozycji pism użytkowych i szkolnych form wypowiedzi, a także błędów stylistycznych w języku polskim oraz etyki i estetyki językowej.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Студenci zdobywają sprawność rozpoznawania przynależności stylistycznej tekstów, świadomego kształtowania stylu wypowiedzi, biegłego posługiwania się funkcjonalnymi odmianami polszczyzny, a także wykorzystywania środków stylistycznych stosownie do funkcji i typu tekstu.

Студenci opanowują umiejętność poprawnego formułowania wypowiedzi ustnych oraz pisanie tekstów użytkowych takich jak podanie, list motywacyjny, CV, rozprawka, esej, recenzja, abstrakt naukowy, artykuł naukowy oraz szkolne formy wypowiedzi i in.

Студenci rozpoznają odmiany i style polszczyzny, posiadają umiejętność analizy stylistycznej tekstów oraz zdolność krytycznej oceny. Ostatecznie uczą się konstruowania wypowiedzi jasnych, zwięzłych, stosownych do sytuacji.

Слухаче курсу подносять również swoje kompetencje w roli krytycznego odbiorcy różnego rodzaju tekstów, wypowiedzi pisemnych i ustnych.

Wiedza:

W01 – student zna podstawową terminologię językoznawczą i mechanizmy funkcjonowania i interpretacji tekstów językoznawczych, podstawy poetyki dzieła literackiego oraz podstawową terminologię teoretycznoliteracką służącą analizie i interpretacji różnystylowych tekstów kultury; K_W09

W02 - student zna istotę systemu języka polskiego i poziomów jego organizacji, a także wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy o języku polskim (w tym w odniesieniu do najnowszych tendencji zachodzących na poziomie stylistycznym) - K_W10

Umiejętności:

U01 – student posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie formułowania, analizowania problemów teoretycznych i praktycznych, umie dobierać metody i narzędzia badawcze, potrafi prezentować wyniki i rozwiązywać w ramach własnego warsztatu naukowego problemy z zakresu stylistycznych wariantów języka i dyscyplin pokrewnych. Ma umiejętność interpretacji tekstu artystycznego i naukowego, prowadzącą do przywoływania różnych stanowisk badawczych oraz merytorycznego argumentowania i formułowania wniosków; K_U02, K_U06

U02 – student potrafi redagować teksty naukowe, popularnonaukowe i użytkowe, z wykorzystaniem tradycyjnych i nowoczesnych technologii i kanałów informacyjnych oraz umiejętności z zakresu poprawności i kultury języka; K_U07

U03 - potrafi przeprowadzić analizę językoznawczą w powiązaniu ze zjawiskami kultury oraz ocenić poprawność wypowiedzi, wskazać błędy językowe oraz zastosować w praktyce strategie normatywne i aksjologiczne; K_U08

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24
семінарські заняття / практичні / лабораторні	-/36

самостійна робота	120
-------------------	-----

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
П'ятий	014 Середня освіта	третій	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Stylistyka jako dyscyplina naukowa. Pojęcie stylu.	2		8
Тема 2. Zróżnicowanie współczesnej polszczyzny. Odmiana mówiona i pisana.	2	2	8
Тема 3. Odmiany środowiskowe języka polskiego - język młodzieżowy.	2	2	8
Тема 4. Styl potoczny. Językowy obraz świata.	2	2	4
Тема 5. Style funkcjonalne współczesnej polszczyzny. Język potoczny.	2	2	8
Тема 6. Styl urzędowy.	2	8	12
Тема 7. Styl naukowy. Język polski w odmianie akademickiej.	4	8	12
Тема 8. Styl publicystyczno-dziennikarski.	2	2	8
Тема 9. Styl retoryczny.	2	2	10
Тема 10. Kultura języka polskiego. Podstawowe	2	2	10

pojęcia.			
Тема 11. Wybrane zagadnienia z kultury języka polskiego.	2	6	10
ЗАГ.:	24	36	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 20 балів – практичні заняття, 20 балів – лабораторні заняття, 10 балів – самостійна робота; 50 балів – екзамен.</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-%e2%84%96447-vid-24.07.2015r..pdf</p>
Вимоги до письмових робіт	Zgodnie z opisem w Google Classroom.
Семінарські заняття	Zgodnie z opisem w Google Classroom.
Умови допуску до підсумкового контролю	Należy uzyskać minimum 25 punktów za aktywności przewidziane w ramach zajęć praktycznych oraz pracy samodzielnej.
Підсумковий контроль	Egzamin pisemny. Zestaw egzaminacyjny składa się z trzech pytań otwartych. Dwa z nich mają charakter teoretyczny, jedno praktyczny.

7. Політика навчальної дисципліни

1. Письмові роботи виконуються відповідно до теми практичних занять, зазначених у

силабусі.

2. Академічна доброчесність. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, ПОЛОЖЕННЯ про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3. Відвідування занять. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються відповідно до “Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора No 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом ректора No 309 від 19.05.2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової перед вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», введено в дію наказом ректора No417 від 03.07.2023 р.). Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaksia.pdf

4. Неформальна освіта. Результати неформальної освіти зраховуються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. H. Kurkowska, S.Skorupka, Stylistyka polska. Zarys., PWN, 2015
2. Red. S. Dubisz, Nauka o języku dla polonistów, Książka i Wiedza, 1999
3. E. Wierzbicka, A. Wolański, D. Zdunkiewicz, Podstawy stylistyki i retoryki PWN, 2008
4. M. Bańko, Polszczyzna na co dzień, PWN 2006
5. D. Zdunkiewicz-Jedynak, Wykłady ze stylistyki, PWN 2017
6. M. Zaśko-Zielińska, Sztuka pisania, PWN 2008
7. J. Bratmiński, Współczesny język polski, (hasła: ustna odmiana języka, język ustny a pisany, styl potoczny, styl urzędowy, styl artystyczny, styl naukowy, nowomowa, styl naukowy, terytorialne odmiany polszczyzny, środowiskowe i zawodowe odmiany języka, gatunkowe wzorce wypowiedzi, akty mowy), Lublin 2001
8. S. Gajda, Przewodnik po stylistyce polskiej, Opole 2005
9. J. Bartmiński, Styl potoczny jako centrum systemu stylowego języka, „Poradnik językowy” 1999, z.1-2, s.10-23
10. A. Wilkoń, Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny, Katowice 2000
11. K. Haxel, Życiorys inaczej, „Polonistyka”, 1994, nr 8

12. A. Markowski, *Polszczyzna końca XX wieku*, Warszawa, 1992
13. F. Nieckula, *Język ustny a język pisany* [w:] *Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Współczesny język polski.*, t.II, red. J. Bartmińskiego Wrocław, 1993
14. J. Paduczewa, *O strukturze akapitu* [w:] *O spójności tekstu*, red. R. Mayenowa Wrocław, 1971
15. P. Wróblewski, *Odmiany stylowe współczesnej polszczyzny*, „Prace filologiczne” 1988
16. J. Puzynina, J. Puzynina, *Słowo-wartość-kultura*, Lublin 1997
17. S. Gajda, *Najnowsze dzieje języków słowiańskich. Język polski*, 2001
18. E. Bańkowska, A. Mikołajczuk, *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*.
Warszawa 2003
19. A. Ruszer, *Oswoić tekst*, UNIVERSITAS, 2016
20. E. Lipińska, *Pisać jak z nut*, UNIVERSITAS, 2018
21. H. Jadacka, *Kultura języka polskiego*, PWN, 2020

Викладач Саманта Бусіло